GANBATTE

รวมทุกเรื่องที่ควรรู้ใน **TPAT2**
ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์ (ทัศนศิลป์)
และแนวข้อสอบ พร้อมปูพื้นฐาน
สู่รอบ **Portfolio และ Quota**

พิเศษ! คลิปเฉลยแนวข้อสอบ
และเทคนิคทำข้อสอบทุกข้อ
เพียงสแกน QR Code
มั่นใจ! พร้อมสอบ!

เตรียมพร้อมสอบ

TPAT2 ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์ ทัศนศิลป์

อนวัช กล้วยไม้ ณ อยุธยา

ติวเตอร์ผู้มีประสบการณ์ในการติวเข้าสถาปัตย์
และความถนัดศิลปกรรมศาสตร์มากกว่า 10 ปี

สารบัญ

บทเรียนที่ 1
ความสำคัญของ “ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์” → 6

บทเรียนที่ 2
ศิลปกรรมศาสตร์แต่ละสาขาวิชา → 13

บทเรียนที่ 3
ประวัติศาสตร์ศิลปะไทย → 35

บทเรียนที่ 4
ประวัติศาสตร์ศิลปะสากล → 59

บทเรียนที่ 5
ลัทธิและแนวคิดทางศิลปะ → 78

บทเรียนที่ 6
องค์ประกอบศิลป์ → 98

บทเรียนที่ 7
ลวดลายไทย → 114

บทเรียนที่ 8
การเขียนภาพฉาย (Oblique & Isometric) → 125

บทเรียนที่ 9
อุปกรณ์ทางศิลปะที่ควรรู้จัก → 133

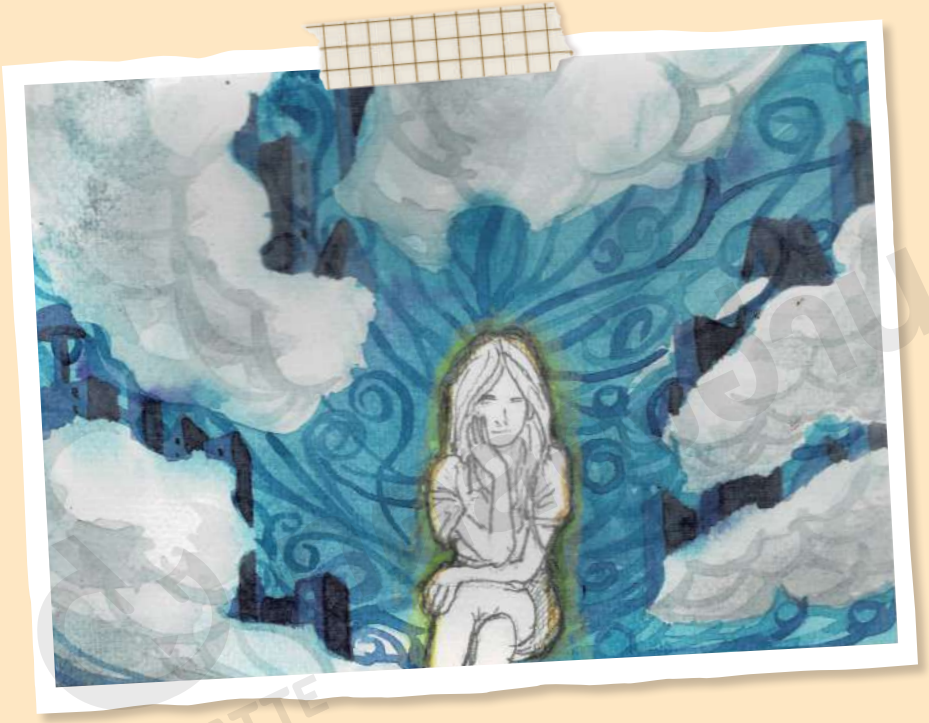
บทเรียนที่ 10
เทคนิคการเขียนภาพแบบต่างๆ → 143

บทเรียนที่ 11
แนวข้อสอบ “TPAT2 ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์ (ทัศนศิลป์)” พร้อมคลิปเฉลย → 155

ทดลองอ่าน GANBATTE

บทเรียนที่ 1

ความสำคัญของ “ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์”

GANBATTE

ในโรงเรียนมี “เด็กที่เรียนศิลปะ” เพียงน้อยนิด เป็นเพียงส่วนเล็กๆ ของที่แห่งหนึ่ง
วันที่เราก้าวเข้ามหาวิทยาลัยใน “คณะศิลปะและการออกแบบ”
พวกเราได้มาพบเจอ “คนแบบพวกเรา” พวกเราได้เดินมาสู่โลกที่มี
“คนที่มีความคิดคล้ายหรือเหมือนกัน”
โลกที่ใหญ่ขึ้นขับเคลื่อนด้วยคนอย่างพวกเรา และพร้อมที่จะเติมแต่งสีสันความงดงามให้กับ
“ผู้คน สังคม และโลกที่เป็นอยู่นี้”

ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์

ในประเทศไทยจะแบ่งศิลปะเป็น 2 แขนงหลักๆ ซึ่งแยกย่อยออกเป็นสาขาอีกมากมาย โดยส่วนใหญ่วิชา “ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์” มักจะเป็นวิชาในเชิงภาคปฏิบัติ แต่ก็มีภาคทฤษฎีศิลปกรรมศาสตร์ที่ชัดเจน หรือเป็นพื้นฐานศิลปะที่ควรรู้ก่อนเข้าคณะประเภทศิลปกรรม คือ จิตรกรรม มัณฑนศิลป์ วิจิตรศิลป์ ศิลปกรรมศาสตร์ ศิลปะประยุกต์ ในทุกสาขาวิชา ด้วยเหตุเหล่านี้จึงเป็นที่มาของวิชา “ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์” ในปัจจุบัน ซึ่งรหัสวิชาก็ถูกปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เช่น “PAT6” จนมาเป็น “TPAT2” ซึ่งมีความสำคัญเพราะเป็นสัดส่วนหนึ่งในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย และเริ่มทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบัน การเข้าคณะประเภทศิลปกรรม มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะเป็นผู้กำหนดสัดส่วนคะแนนเองตามความเหมาะสม แต่รอบการสอบที่ใช้วิชานี้มากที่สุดคือ รอบ Admission หรือรอบที่ 3 วิชา TPAT2 ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์ จึงเป็นสัดส่วนคะแนนหลักในรอบ Admission โดยเฉลี่ยคือ 40% ซึ่งถือว่าเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของสัดส่วนคะแนนสำหรับสอบเข้ามหาวิทยาลัยในคณะประเภทศิลปกรรม ซึ่งทำความเข้าใจได้ง่ายๆ ดังนี้

คณะเกี่ยวกับศิลปะในประเทศไทย

TPAT4
ความถนัดทางสถาปัตย์

แขนงสถาปัตยกรรมศาสตร์
จำแนกด้วยเกณฑ์ง่ายๆ คือ ศิลปกรรมที่**เกี่ยวกับ**การก่อสร้าง
จำแนกเป็นสาขาต่างๆ ดังนี้

1. สาขาสถาปัตยกรรม
2. สาขาสถาปัตยกรรมภายใน
3. สาขาภูมิสถาปัตยกรรม
4. สาขาสถาปัตยกรรมไทย
5. สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง
6. สาขาออกแบบอุตสาหกรรม
7. สาขาศิลปอุตสาหกรรม

TPAT2
ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์

แขนงศิลปกรรมศาสตร์
จำแนกด้วยเกณฑ์ง่ายๆ คือ ศิลปะที่**ไม่เกี่ยวกับ**การก่อสร้าง เช่น **มัณฑนศิลป์ จิตรกรรม วิจิตรศิลป์ ศิลปกรรมศาสตร์ ศิลปะประยุกต์ สถาปัตย์ (หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์)**
จำแนกเป็นสาขาต่างๆ ดังนี้

1. สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์
2. สาขานิเทศศิลป์
3. สาขาจิตรกรรม ประติมากรรม
4. สาขาออกแบบภายใน (หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์)
5. สาขาออกแบบจิวเวลรี
6. สาขาออกแบบเซรามิก
7. สาขาออกแบบแฟชั่น

TPAT4
ความถนัดทางสถาปัตย์

แขนงสถาปัตยกรรมศาสตร์

จำแนกด้วยเกณฑ์ง่ายๆ คือ ศิลปกรรมที่**เกี่ยวกับ**การก่อสร้าง

จำแนกเป็นสาขาต่างๆ ดังนี้

1. สาขาสถาปัตยกรรม
2. สาขาสถาปัตยกรรมภายใน
3. สาขาภูมิสถาปัตยกรรม
4. สาขาสถาปัตยกรรมไทย
5. สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง
6. สาขาออกแบบอุตสาหกรรม
7. สาขาศิลปอุตสาหกรรม

สรุปแบบง่ายๆ สำหรับแขนงสถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นศิลปะที่เกี่ยวกับการก่อสร้างเป็นหลัก แต่อาจจะมีบางสาขาวิชาที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกันโดยตรง

สาขาต่างๆ แบ่งเป็นดังต่อไปนี้

1. สาขาสถาปัตยกรรม
2. สาขาสถาปัตยกรรมภายใน
3. สาขาภูมิสถาปัตยกรรม
4. สาขาสถาปัตยกรรมไทย
5. สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง
6. สาขาออกแบบอุตสาหกรรม
7. สาขาศิลปอุตสาหกรรม

ซึ่งทุกสาขาต้องใช้วิชา TPAT4 ความถนัดทางสถาปัตย์ ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยในแขนงนี้

TPAT2
ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์

แขนงศิลปกรรมศาสตร์

จำแนกด้วยเกณฑ์ง่ายๆ คือ ศิลปะที่**ไม่เกี่ยวกับ**การก่อสร้าง เช่น มัณฑนศิลป์ จิตรกรรม วิจิตรศิลป์ ศิลปกรรมศาสตร์ สถาปัตย์ (หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์)

จำแนกเป็นสาขาต่างๆ ดังนี้

1. สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์
2. สาขานิเทศศิลป์
3. สาขาจิตรกรรม ประติมากรรม
4. สาขาออกแบบภายใน (หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์)
5. สาขาออกแบบจิวเวลรี
6. สาขาออกแบบเซรามิก
7. สาขาออกแบบแฟชั่น

สรุปแบบง่ายๆ สำหรับแขนงศิลปกรรมศาสตร์ ศิลปะที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ทั้งในเชิงศิลปศึกษา พาณิชยศิลป์ และศิลปะด้านต่างๆ ซึ่งอาจจะมีการตั้งชื่อคณะเป็นชื่อต่างๆ เช่น มัณฑนศิลป์ จิตรกรรม วิจิตรศิลป์ ศิลปกรรมศาสตร์ ศิลปะประยุกต์ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นชื่อคณะอะไรก็ตาม แต่วุฒิการศึกษายังคงเป็น

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หรือ **ศิลปบัณฑิต**
Bachelor of Fine Arts

สาขาต่างๆ แบ่งเป็นดังต่อไปนี้

1. สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์
2. สาขานิเทศศิลป์
3. สาขาจิตรกรรม ประติมากรรม
4. สาขาออกแบบภายใน (หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์)
5. สาขาออกแบบจิวเวลรี
6. สาขาออกแบบเซรามิก
7. สาขาออกแบบแฟชั่น

ติวสอบฟรี

Q&A สำหรับศิลปกรรมศาสตร์ในประเทศไทย

สถาปัตยกรรมศาสตร์ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) คืออะไร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ หลักสูตรศิลปบัณฑิต หรือศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต คือ สถาปัตย์หรือไม่ คำตอบคือ “ไม่ใช่” เหตุผลสืบเนื่องมาจากอดีต ทุกสาขาวิชาของทุกคณะไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมกัน บางมหาวิทยาลัยนั้นไม่มีคณะศิลปกรรมศาสตร์ด้วยซ้ำ การตั้งคณะใหม่ก็ไม่ใช่เรื่องง่าย คณะหรือสาขาวิชาต่างๆ จะเปิดสอนในคณะที่ใกล้เคียง จึงเกิดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาต่างๆ ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต เช่น คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขานิเทศศิลป์ แต่ต้องเข้าใจเบื้องต้นก่อนว่า “ไม่ใช่สถาปัตย์” แต่เป็น “ศิลปกรรม”

ทำไมถึงมีวิชาศิลปะบังคับเป็นการวาดเส้นหรือ Drawing

ไม่ว่าจะเข้าสาขาใดในศิลปกรรมศาสตร์ต้องสอบ “วาดเส้นหรือ Drawing” ในส่วนของภาคปฏิบัติ และสอบอีก 1 วิชา คือ วิชาศิลปะภาคปฏิบัติตามสาขาที่ต้องการสอบเข้า เช่น ถ้าต้องการสอบเข้า “นิเทศศิลป์” จะต้องสอบวิชาวาดเส้น (บังคับ) และวิชาความถนัดทางนิเทศศิลป์ (เลือกตามสาขา)

ทั้งหมดที่กล่าวมาคือภาคปฏิบัติ ซึ่งจะเกิดขึ้นในการสอบรอบที่ 1 Portfolio และรอบที่ 2 Quota ย้ำว่านั่นคือ “ภาคปฏิบัติ” ซึ่งภายในหนังสือเล่มนี้ก็มีบางบทที่กล่าวถึงและแสดงตัวอย่างผลงาน

TPAT2 ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์ เป็นวิชา “ใหม่” ใช่หรือไม่

คำตอบคือ “ไม่ใช่” ซะทีเดียว ในอดีตเคยมีมาก่อนหน้าแล้ว แต่ไม่ค่อยจำเป็นต้องใช้ นักเรียนจึงไม่ได้สนใจในจุดนั้นมากมายนัก ในสมัยระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นระบบ Entrance จะเรียกวิชานี้ว่า “ความถนัดทางศิลป์” และอาจจะมีบ้างที่อยู่ในระบบสอบตรงรอบโควตาแล้วใช้ชื่อวิชาว่า “ทฤษฎีนฤมิตศิลป์” ภายหลังพอเปลี่ยนระบบการสอบเข้าจึงถูกปรับชื่อมาเป็น “ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์” ซึ่งอาจจะใช้ชื่อรหัสวิชาว่า “PAT6” หรือ “TPAT2” เหมือนในปัจจุบัน

ในคณะสายศิลปกรรมมีหลายสายที่ถูกปรับประยุกต์ไปมากมาย ในส่วนที่เป็นวุฒิการศึกษาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต เราจะเรียกสายนี้ว่า “สายการออกแบบ” ซึ่งถือว่าเป็น “สายตรง” แบบดั้งเดิม แล้วค่อยปรับพัฒนาด้านเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันมีการปรับประยุกต์จนมีหลายสาย ซึ่งสร้างความสับสนเป็นอย่างมาก จึงขอจำแนกเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

1. ศิลปะแบบสายการออกแบบ (สายตรง)
2. ศิลปะแบบสายวิทยาศาสตร์ (เทคโนโลยี)
3. ศิลปะแบบสายการสื่อสาร (ภาษา)
4. ศิลปะแบบสายการสอน
5. ศิลปะแบบสายการแพทย์ (ล่าสุด)

ศิลปะแบบสายการออกแบบ

1. สาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์

สาย ออกแบบ

คณะที่เปิดสอน

- คณะมัณฑนศิลป์ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์
- คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์
- คณะวิจิตรศิลป์ สาขาการออกแบบ
- คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบอุตสาหกรรม
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาศิลปอุตสาหกรรม
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์

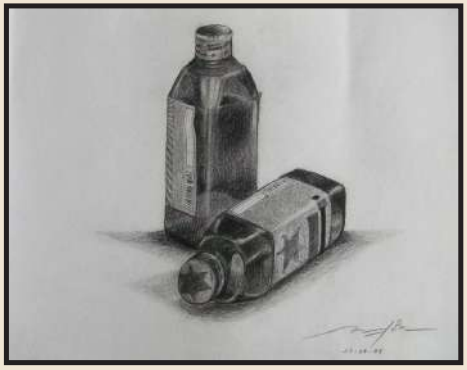
สาขาการเรียนนี้เหมาะสำหรับ “นักประดิษฐ์” เป็นสาขาที่เกี่ยวข้องค่อนข้างกว้าง รวมทุกอย่างที่เป็นการประดิษฐ์สร้างผลงาน “ต้นแบบ” เพื่อผลิตใช้เป็นผลิตภัณฑ์ในเชิงอุตสาหกรรม เช่น ออกแบบเฟอร์นิเจอร์ กราฟิก เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องเคลือบ เครื่องประดับ ของที่ระลึก เครื่องตกแต่ง ยานพาหนะ รวมทั้งหีบห่อสินค้า (Package) และอื่นๆ อีกมากมาย เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับน้องนักเรียนที่หลงใหลในนวัตกรรมการประดิษฐ์สร้างสรรค์

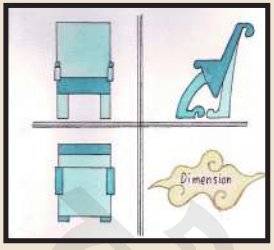

PORTFOLIO สาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์

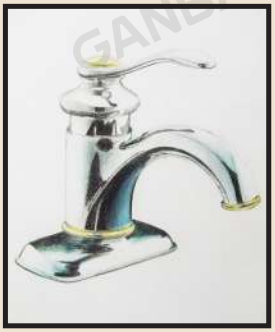

วาดเส้น DRAWING

เขียนแบบ FOR PRODUCT

SKETCH DESIGN FOR PRODUCT

RE-PRODUCT

PORTFOLIO
FOR PRODUCT DESIGN

4. สาขาออกแบบภายใน

สาย ออกแบบ

คณะที่เปิดสอน

- คณะมัณฑนศิลป์ สาขาออกแบบภายใน
- คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบภายใน
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบภายใน (หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์)

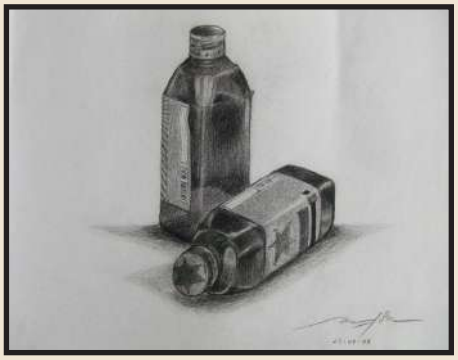
สาขาการเรียนนี้ต้องทำความเข้าใจกันพอสมควร สาขาออกแบบภายในมีการเปิดสอนทั้งในหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์ และหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ ในส่วนของหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์จะเปิดสอนในคณะที่กล่าวในเบื้องต้น แต่ในหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์ จะเปิดสอนใน “คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาสถาปัตยกรรมภายใน” ซึ่งการสอบเข้าจะคล้ายกัน แต่ไม่เหมือนกันทั้งหมด ในหลักสูตรสถาปัตยกรรมภายในมีมหาวิทยาลัยเปิดสอนมากกว่า สาขาการเรียนนี้เรียนเกี่ยวกับการออกแบบตกแต่งภายในอาคารทุกประเภท เหมาะสำหรับนักเรียนที่ชอบศิลปะเกี่ยวข้องกับประโยชน์ใช้สอยพร้อมกับสิ่งก่อสร้าง และบริหารพื้นที่ใช้สอยในอาคารไปในตัว

PORTFOLIO สาขาออกแบบภายใน

วาดเส้น DRAWING

INTERIOR

SKETCH DESIGN FOR INTERIOR DESIGN

เขียนแบบ
FOR INTERIOR

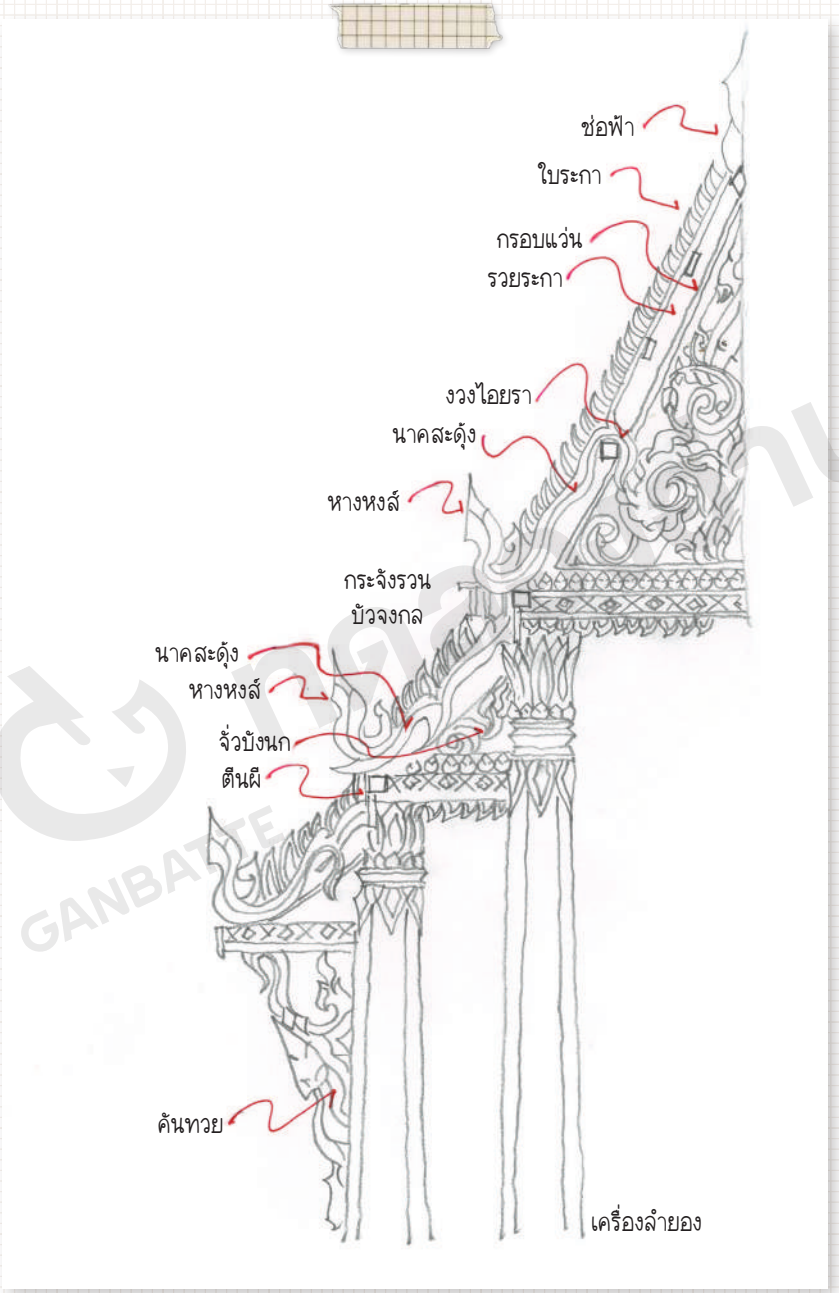

FURNITURE DESIGN

PORTFOLIO
FOR INTERIOR DESIGN

องค์ประกอบของวัด (โบสถ์-วิหาร)

ก่อนอื่นเราต้องมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับพุทธศาสนากันก่อน พุทธศาสนาถือกำเนิดในประเทศอินเดีย ภายหลังพุทธศตวรรษที่ 18 ก็เริ่มสลายตัว เมื่อศาสนาอิสลามเข้ามามีอิทธิพล ศาสนาพุทธขยายตัวออกเป็น 2 ลัทธิ ได้แก่

1. ลัทธิเถรวาท (หินยาน)

● พระพุทธรูปในศาสนาพุทธ ลัทธิหินยาน ●

2. ลัทธิมหายาน

● พระพุทธรูปในศาสนาพุทธ ลัทธิมหายาน ●

ในสมัยโบราณนิยมสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ตามความเชื่อ โบราณสถาน โบราณวัตถุที่ตกทอดมาจึงเป็นอาคารทางความเชื่อ อาคารทางศาสนา พระพุทธรูป สิ่งเหล่านั้นมักถูกสร้างด้วยวัสดุที่มีความคงทนถาวร เช่น อิฐ หิน ดิน ทราย ส่วนบ้านเรือนผู้อยู่อาศัยมักสร้างด้วยไม้ซึ่งไม่คงทนถาวรเท่าที่ควร ผุพังเมื่อผ่านกาลเวลา หลักฐานทางโบราณคดีจึงมักมีแต่เกี่ยวกับศาสนา ภายหลังเมื่อเทคโนโลยีทางวัสดุดีขึ้น และเข้าถึงคนทั่วไปมากขึ้น จึงพบว่าประวัติศาสตร์ยุคใหม่ๆ มีผลงานศิลปะหลากหลายจุดประสงค์มากขึ้นด้วย ไม่ใช่เพียงแค่ศาสนาเพียงอย่างเดียว

ยุคทวารวดี

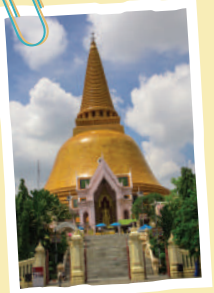
- พ.ศ. 1100-1600
- ศิลปะรับจากอินเดียโดยตรง
- ถือว่าเป็นอาณาจักรแรก

● ธรรมจักรและกวางหมอบ ●

● พระพุทธรูปศิลาขาว วัดพระปฐมเจดีย์ จ.นครปฐม ●

พระปฐมเจดีย์ ถือว่าเป็นเจดีย์องค์แรกของประเทศไทย แต่ไม่ใช่องค์ที่เห็นในภาพ องค์แรกคือองค์ที่อยู่ด้านในขององค์พระปฐมเจดีย์ ที่น้องนักเรียนเห็นภายนอก คือองค์พระปฐมเจดีย์ที่ถูกบูรณะแล้วในสมัยรัชกาลที่ 4

ยุคศรีเทพ (ข้อมูลล่าสุด พ.ศ. 2566)

- สันนิษฐานความเก่าแก่ (พ.ศ. 800-1800)
- สันนิษฐานว่ามีความเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย
- ศิลปะรับจากพุทธศาสนาและขอม
- เมืองโบราณศรีเทพได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกแห่งที่ 7 ของไทย โดย UNESCO
- ศูนย์กลางอยู่ที่ อ.ศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์

● ปรางค์ศรีเทพ จ.เพชรบูรณ์ ●

ศิลปะสมัยศรีวิชัย

- พ.ศ. 1300-1800
- รับอิทธิพลจากศาสนาพุทธ นิกายมหายาน
- ศูนย์กลางอยู่ที่ จ.นครศรีธรรมราช

● พระธยานิพุทธ ●

● พระบรมธาตุไชยา จ.สุราษฎร์ธานี ●

นิยมสร้างรูปพระโพธิสัตว์มากกว่าพระพุทธรูป เนื่องจากสร้างตามลิทธิมหายาน สันนิษฐานว่า พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรเป็นปางหนึ่งของพระโพธิสัตว์กวนอิม (เจ้าแม่กวนอิม)

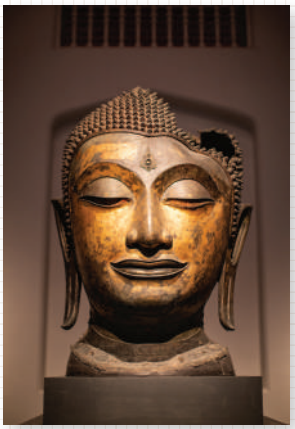

● ทุกอย่างย่อมมีข้อยกเว้น นี่คือ พระบรมธาตุนครศรีธรรมราช ●
เป็นเจดีย์ทรงกลมแบบโอคว่ำอย่างลังกา ซึ่งต่างกับเจดีย์ศรีวิชัยแบบอื่น

GANBATTE

1. ยุคที่ 1 พ.ศ. 1893-1991

- พระเจ้าอู่ทองถึงเจ้าสามพระยา
- รับอิทธิพลมาจากลพบุรี (ปรางค์)

เศียรพระ วัดพระศรีสรรเพชญ์

เสามะหวด

วัดราชบูรณะ จ.อยุธยา

2. ยุคที่ 2 พ.ศ. 1991-2171

- ตัดสมัยพระบรมไตรโลกนาถถึงพระเจ้าทรงธรรม
- นิยมศิลปะแบบสุโขทัย
- เจดีย์ทรงลังกา
- ไทยมีความสัมพันธ์กับจีนมาก
- พวกเครื่องใช้สังคโลกเดิมทำกันเอง ต่อมาสั่งจากจีน

เจดีย์สามองค์ วัดพระศรีสรรเพชญ์

3. ยุคที่ 3 พ.ศ. 2173-2251

- สมเด็จพระเจ้าปราสาททองถึงพระเจ้าท้ายสระ
- ในช่วงแรกของยุคที่ 3 เกิดการเปลี่ยนแปลงกษัตริย์ในเวลาสั้นๆ จึงเริ่มนับจากสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง
- เริ่มติดต่อกับชาติตะวันตก
- เจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง
- มีการใช้กระเบื้องเคลือบ

พระพุทธนิมิตวิชิตมารโมลีศรีสรรเพชญ์บรมไตรโลกนาถ (พระทรงเครื่อง) วัดหน้าพระเมรุ จ.อยุธยา

บทเรียนที่ 4

ประวัติศาสตร์ศิลปะสากล

GANBATTE

ความผิดพลาด ผิดพลั้ง อาจเกิดขึ้นได้เสมอ
และเกิดได้หลายปัจจัย ทั้งปัจจัยจากตนเอง หรือปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมโดยรอบ
สิ่งสำคัญ คือ สติที่ใช้ไตร่ตรองความผิดพลาด “ใจ” ที่ใช้ส่งพลังไปที่ “กาย”
ให้ลุกขึ้นมา “สู้” ในทุกครั้งที่ล้ม
เพราะฟ้าหลังฝนนั้น “สดใส” เสมอ ชีวิตก็เช่นกัน

ประวัติศาสตร์ศิลป์สากล แบ่งเป็น 2 ยุคหลักๆ ได้แก่

1. ยุคก่อนประวัติศาสตร์ของโลก
2. ยุคประวัติศาสตร์ของโลก

ยุคก่อนประวัติศาสตร์ของโลก และยุคประวัติศาสตร์ของโลก เราแยกทั้ง 2 ยุคนี้แบบง่ายๆ ด้วย “ภาษา” เมื่อมนุษย์ยังไม่มีซึ่ง “ภาษา” ยุคนี้ถือว่าเป็น “ยุคก่อนประวัติศาสตร์” เมื่อมีการใช้ “ภาษา” แล้วจึงเรียกว่า “ยุคประวัติศาสตร์”

1. ยุคก่อนประวัติศาสตร์ของโลก

1. ยุคหินเก่า

- ประมาณ 30,000-10,000 ปีมาแล้ว
- เน้นการล่าสัตว์ เก็บพืชผลในป่า
- มนุษย์ได้เขียนภาพสีและขูดขีดบนผนังถ้ำและเพิงผาเป็นภาพสัตว์ การล่าสัตว์ และภาพลวดลายต่างๆ ด้วยถ่านไม้และสีที่ผสมกับไขมันสัตว์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงออกเกี่ยวกับวิถีชีวิตประจำวัน
- ประติมากรรมรูปคนเป็นรูปสตรี ซึ่งอาจมีความหมายถึงการให้กำเนิดเป็นการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับชนเผ่า

ถ้ำลาสโกซ์ (Lascaux) ประเทศฝรั่งเศส

ถ้ำอัลตามีรา (Altamira cave) ประเทศสเปน

ในประเทศไทยค้นพบ
ผาแต้ม อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี

ประติมากรรมวีนัสแห่งวิลเลนดอร์ฟ
(Venus of Willendorf)

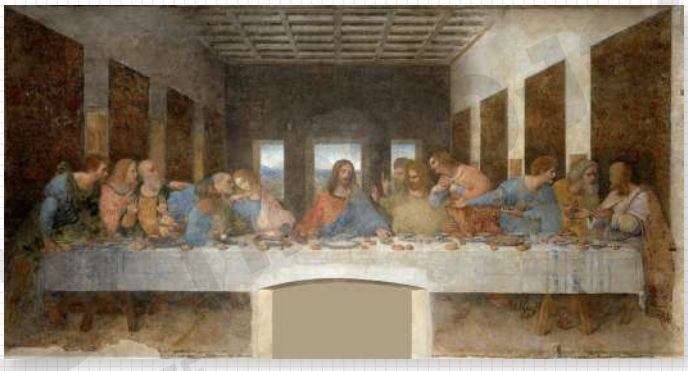
แนวคิดแรกจากศิลปะวีนัสที่ผู้เขียนวิเคราะห์คือ ศิลปะเพื่อความอุดมสมบูรณ์

ศิลปินดังในยุคเรอเนซองส์

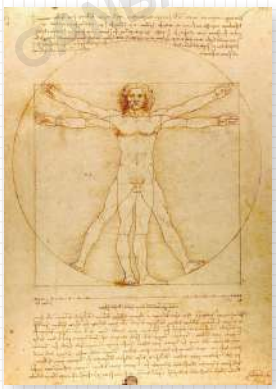
1. เลโอนาร์โด ดา วินชี (Leonardo Da Vinci)

ผลงานของเลโอนาร์โด ดา วินชี

● The Last Supper ●

● มนุษย์วิทรูเวียน ●
(Vitruvian Man)

● ภาพวาดโมนาลิซา ●
(The Mona Lisa)

● ภาพพระแม่มารีย์เบนัวส์ ●
(Benois Madonna)

ลัทธิสัจนิยมต่อสังคม (Social realism)

กระแสศิลปะและวรรณกรรมที่มุ่งสะท้อนสภาพปัญหา ความเหลื่อมล้ำ และความยากลำบากของชนชั้นแรงงานในสังคมตามความเป็นจริง

- **ความสมจริงที่ดิบเถื่อน:** นำเสนอภาพชีวิตของคนชนชั้นล่าง ความยากจน และสภาพแวดล้อมที่โหดร้าย โดยไม่มีการปรุงแต่งให้สวยงาม
- **จุดประสงค์เพื่อการวิพากษ์:** มุ่งเน้นให้ผู้ชมตระหนักถึงปัญหาความอยุติธรรมในสังคม
- **ตัวละครหลักที่เป็นมนุษย์เดินดิน:** ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านกรรมกร ชาวนา หรือผู้ถูกกดขี่ในชีวิตประจำวัน

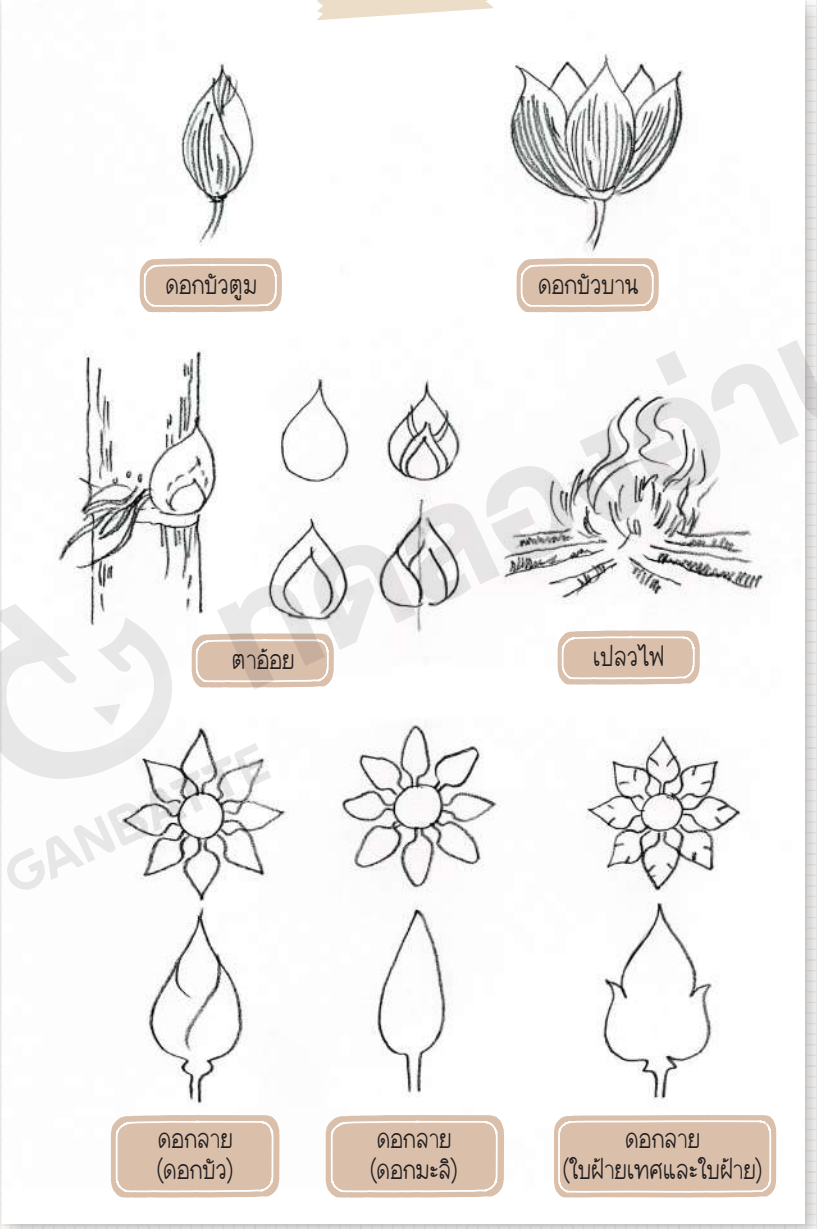
สัจนิยมสังคมนิยม (Socialist realism)

ความแตกต่างระหว่าง Social realism กับ Socialist realism แม้ชื่อจะคล้ายกัน แต่ทั้งสองแนวทางมีอุดมการณ์ต่างกันอย่างสิ้นเชิง

- Social realism: ศิลปินมีอิสระในการวิพากษ์วิจารณ์สังคมและรัฐบาล มุ่งเน้นที่ความจริงของปัญหา
- Socialist realism: เป็นรูปแบบศิลปะที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลคอมมิวนิสต์ (เช่น สหภาพโซเวียต) บังคับให้ศิลปินสร้างภาพอุดมคติที่เชิดชูชนชั้นกรรมาชีพและมองโลกในแง่ดีเพื่อโฆษณาชวนเชื่อ

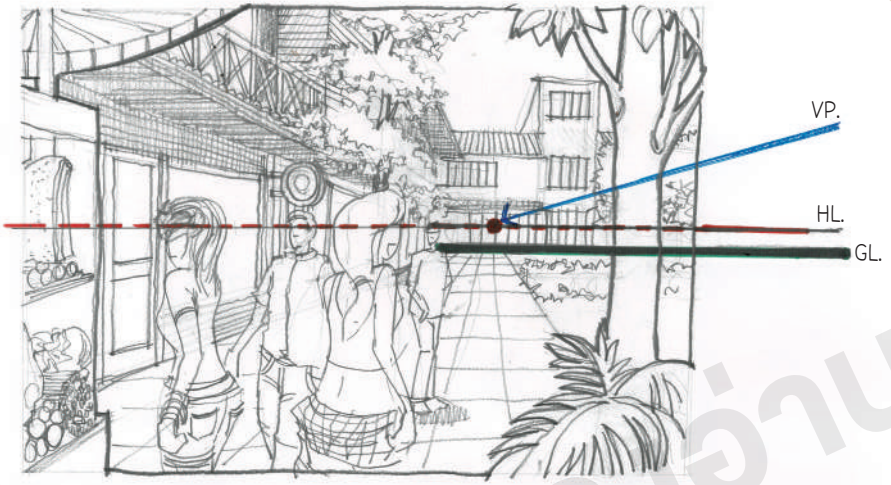

ลวดลายไทย มักเกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์ และได้รับอิทธิพลมาจากความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา ทำให้การประดิษฐ์ลายไทยได้แนวคิดมาจากดอกบัว พวงมาลัย ควันธูป เปลวเทียน และอื่นๆ

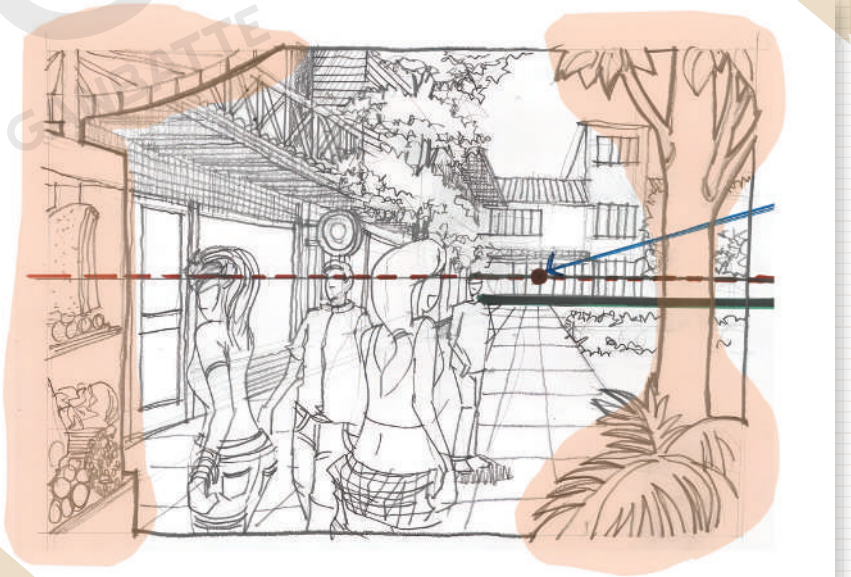
ภาพ Perspective หรือภาพบรรยากาศ

ส่วนประกอบของ Perspective

- HL. หรือ Horizon Line (เส้นระดับสายตา)
- VP. หรือ Vanishing Point (จุดรวมสายตา)
- GL. หรือ Ground Line (เส้นระดับพื้นดิน)

Fore Ground (ระยะใกล้ตาที่สุด)

แนวข้อสอบ "TPAT2 ความถนัดศิลปกรรมศาสตร์ (ทัศนศิลป์)"

1. "โก่งคิ้ว" ในสถาปัตยกรรมไทยภาคเหนือเปรียบเทียบได้กับข้อใด

1. ใบระกา
2. หางหงส์
3. คันทวย
4. รวงผึ้ง

2. การสร้างรอยพระพุทธบาทในประเทศไทยนิยมสร้างในสมัยใด

1. ทวารวดี
2. ล้านนา
3. สุโขทัย
4. อยุธยา

3. ลักษณะเด่นของศิลปะตะวันออกคือข้อใด

1. สร้างสรรค์ตามอุดมคติ
2. ถ่ายทอดตามความเป็นจริงในธรรมชาติ
3. สร้างสรรค์ตามบรรพบุรุษ
4. มีความเหมือนจริงและยึดสัจธรรม

4. ประติมากรรม "โลกุตตระ" ที่ออกแบบโดย ชลูด นิ่มเสมอ ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ใด

1. ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์
2. มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร
4. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. ข้อใดไม่เป็นผลงานของศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี

1. อนุสาวรีย์พระบรมรูปรัชกาลที่ 6 หน้าสวนลุมพินี
2. อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
3. อนุสาวรีย์พระบรมรูปทรงม้า รัชกาลที่ 5
4. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

6. "ผ้าพุมเรียง" เป็นผ้าทอที่มีชื่อเสียงของจังหวัดใด

1. ขอนแก่น
2. นครราชสีมา
3. สุราษฎร์ธานี
4. เชียงใหม่

7. วัดนิเวศธรรมประวัติราชวรวิหารในพระราชวังบางปะอิน ได้รับอิทธิพลจากศิลปะในยุคใด

1. โรมาเนสก์ (Romanesque art)
2. โกธิก (Gothic art)
3. เรอเนซองส์ (Renaissance art)
4. บาโรก (Baroque art)